

فصلنامه تخصصی اخلاق پژوهی

سال اول • شماره اول • بهار ۱۳۹۶

Quarterly Journal of Moral Studies

Vol.1, N. 1, Spring 2017

سخن سردبیر

پژوهش‌های اخلاقی و تحقیق و تتبع در حوزه فلسفه اخلاق، در سال‌های اخیر، رشد و رونقی روزافزون یافته و نگاه بسیاری از پژوهشگران و دانشجویان به این حوزه علمی مهم و معتنابه معطوف و متوجه شده است و این شاخه علمی ناب و نورسته بسیاری را اگر نه شیفته، دست‌کم به خود مشغول داشته است. فصلنامه اخلاق پژوهی که به همت جمعی از اخلاق‌پژوهان و با حمایت «پژوهشکده اخلاق و روان‌شناسی اسلامی» منتشر می‌شود، پنجره‌ای گشوده به افق بحث‌های چالش‌برانگیز حوزه اخلاق است و بر آن است تا با نشر آثار علمی و ارزنده بستری مناسب برای نظریه‌پردازی، ژرف‌کاوی و طرح و تبیین مباحث نوین و مسایل نوپدید عرصه اخلاق پژوهی فراهم آورد و آوردگاه آرا و انظار اندیشمندان و فرهیختگان نواندیش و نظریه‌پرداز باشد.

نخستین شماره فصلنامه اخلاق پژوهی که اینک رُخ می‌نماید، دربرگیرنده مجموعه‌ای از مقالات در حوزه‌های متفاوت و متنوع اخلاق است. در مقاله نخست، با نیم‌نگاهی تحلیلی، ماهیت اخلاق‌ورزی و برخی معضلات و مشکلات اندیشگی و نگرشی اخلاق‌ورزی در ایران معاصر بازشناسی و بازگو شده است. نویسندگان مقاله دوم، با نگاهی تاریخی - تحلیلی به نام‌آشناترین تقریرهای کهن و نوظهور نظریه امر الهی - در فلسفه اخلاق غرب - و با تحلیل و تمایز نهادن میان تقریرها و تنسیق‌های گونه‌گون آن به واکاوی نقش و نمود خدا در حوزه اخلاق دست یازیده‌اند. مقاله بعدی به طرح و نقد استدلال دان مارکوس - موسوم به

استدلال آینده‌ای شبیه آینده‌ما - در هواداری از عدم جواز اخلاقی سقط جنین، اختصاص یافته و نویسنده کوشیده تا تقریری تازه و تعدیل‌شده و سازگار با اصول و انگاره‌هایی چون دوگانه‌انگاری نفس و بدن و جاودانگی نفس، ارائه دهد که بری و بدور از اشکالات وارد بر تقریر مارکوس باشد. در مقاله «فضیلت‌گرایی پیشین و معاصر: یونان باستان و پینکافس»، افزون بر بازشناسی و بیان شاخصه‌ها و مقومات فضیلت‌گرایی در دوره یونان باستان، به تبیین و تحلیل دیدگاه ادموند پینکافس در باب «فروکاهش‌گرایی اخلاق» پرداخته شده است. تبیین وجودشناسانه و معناشناسانه محقق اصفهانی از حسن و قبح و لوازم مناقشه‌برانگیز این ایده و ادعا در مقاله پنجم واکاوی و نقد شده است. آخرین مقاله این شماره نیز نگاهی تحلیلی و نقادانه دارد به مفهوم ابداعی برنارد ویلیامز با عنوان «بخت اخلاقی» و تبیین مثال‌ها و استدلال‌هایی که ویلیامز در اثبات نگره‌اش بدان‌ها توسل جستته است.

فصلنامه اخلاق پژوهی پذیرای پژوهش‌های ناظر و مربوط به اخلاق است و از این منظر هر موضوع و مسئله‌ای که به نحوی در دایره اخلاق پژوهی بگنجد - اعم از پژوهش‌های ناظر به تاریخ اخلاق و اخلاق توصیفی، فرا اخلاق، اخلاق هنجاری، اخلاق کاربردی و همچنین پژوهش‌های میان‌رشته‌ای مرتبط (مانند روان‌شناسی اخلاق) مجال طرح و انتشار خواهند یافت و البته، ضمن استقبال از نقدهای روشمند و محققانه بر پژوهش‌های ارزنده و تاثیرگذار در حوزه اخلاق، به‌طور ویژه، پذیرای آثار فاخر پژوهشی ناظر به استخراج اصول اخلاقی از متون و منابع ماثور و تبیین روشمند آموزه‌های اخلاقی اسلام و همچنین بررسی و نقد نظریه‌های ناب و نوآورانه فیلسوفان اخلاق اسلامی، خواهد بود.

تأکید بر نظریه‌پردازی و نواندیشی و تضارب آرا و پرهیز از پیشداوری، سوگیری و سیاست‌زدگی، جزم‌اندیشی و جمود فکری، از سیاست‌های این نشریه است و در همین راستا، ضمن تعامل سازنده با اصحاب اندیشه و اهل قلم، مقالات روشمند، نوآورانه و محققانه و مراعی اخلاق پژوهش را در اولویت پذیرش و نشر قرار خواهد داد.

وما توفیقی إلا باللّه
علیه توکلت و الیه أنیب